

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

BUDAY BARNÁ

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Herczegh Ferencz.

A mult hetekben nagy vitát kavart föl a budapesti sajtóban Herczegh Ferencznek, a kiváló írónak «Ocskay brigadéros» című történelmi színműve, melyet azóta is majd minden másodnap nagy közönség előtt játszanak el a Vigszínház művészei. Egyik budapesti napilap Herczegh Ferencz «Ocskay brigadéros» című történelmi színművéről azt állította, hogy abban a szerző — a ki melleleg mondva országgyűlési képviselő is — meghamisította a magyar történelmet és annak egyik kimagasló nagy alakját: *Rákóczyt*, becsmérelé, s úgy tünteti föl, minthogyha a nagy hazafi környezetével együtt léha, semmittevő, a haza sorsával nem törődő, dobzó, vigalmaknak élő ember lett volna. Nagy disputa követte ezt a leleplezést, a minek folyamánya volt az, hogy Herczegh tényleg csekély módosításokat lett szindarabján, melyet, mint kiváló alkotást megnézendő, még most is zsufolásig megtölti a közönség a Vigszínház padsorait. Mükri-

likusok, történészek és kiváló irodalmi tekintélyek vetették a vita közé szavukat, s úgy látszik, hogy Herczegh Ferencz igaza került ki győztesen a vitából, a kit íróársai nagy lakomával, lelkesen ünnepeltek.

Herczegh Ferencz, az «Ocskay brigadéros» írója 1863-ban született Verseczen, egy bevándorlott családból. Ősei sziléziai katolikus emigránsok voltak a Hertzogok, kiket Mária Terézia királynő telepített a hétéves háboru idején a Délvidékre.

Herczegh Ferencz atyja Verseczen előkelő szerepet játszott, több ideig polgármester is volt s fiát kitünő nevelésben részesítette, ki a középiskolákat Szegeden elvégezve, jogi tanulmányokat folytatott. Irodalmi téren nagy sikereket ért el; műveiben előkelő hang, bizonyos művészi pongyolással párosul. Több beszélykötetet és regényt

adott ki. Szindarabjai közül a «Dolovai nábob leánya», «Gyurkovics-lányok» és «Három testőr» nagy tetszést arattak.

HERCZEGH FERENCZ, az «Ocskay brigadéros» szerzője.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

27 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphatók.

A Hangya

A magyar Gazdaszövetség központi fogyasztási és értékesítő szövetkezete — a Hangya — alig két éves intézmény. Két éve működik zajtalanul, de annál több eredménnyel. Áruforgalma évről-évre növekszik — vidéki szövetkezetei szaporodnak. A Hangyánál ezt nevezzük eredménynek.

A cél ugyanis nem az, hogy a befektetett tőke busásan kamatozzék, hanem az, hogy visszaverjék az áruuzsora féktelenkedéseit. Hogy a cél elérése érdekében mily sikeresen munkálkodott a Hangya, elég az előterjesztett mérlegre s igazgatósági jelentésre utalni. Annak idején maguk az alapítók se hitték volna, hogy oly kis eszközökkel már a kezdet kezdetén ily fényes eredményeket érnek el. Igaz, hogy más tekintetben ezt szomorú dolognak nevezhetjük. Éppen a Hangya gyors fejlődése mutatja, hogy az áruuzsora sokkal nagyobb, mintsem hinnők.

Vigasztalásul szolgáljon azonban az, hogy a magyar nép már megértette a bilincsekből szabadító szöveget — siet megkönnyíteni magának is a Hangya munkáját — a szövetkezetekbe való tömörüléssel.

A Hangya múlt évi áruforgalma 1,225.440 korona 79 fillér, tehát a múlt évnek körülbelül háromszorosa. A Hangya kötelékébe ezidőszerint 153 fiókszövetkezet tartozik. Köztük 151 fogyasztási, 2 gabonaértékesítő. A múlt üzletév 2686 korona 68 fillér tisztanyereséggel zárul. Tanúbizonyosága az annak, hogy a szövetkezeti működésnek nemcsak erkölcsi, de anyagi haszna is van. A becsület és tisztesség üzleti téren is kamatozik. Nem oly dusan ugyan, mint a nyereszkeskedésvágy, de nyereszkesedés révén a magyar nép előnyökhöz jutni amugy sem tudna. Ahol szabad a vásár, ahol üzleti fufang kél versenyre ellenében, ott ugysis a nép a vesztes. Boltos és korcsmáros rovására kiszagdák és napszámosok meggazdagodni nem szoktak. Nem is vágnak erre, örülnek neki, ha fáradságos munkájuk árán boldogulni tudnak. A szövetkezet az, amely a munka tisztas eredményét sárba esni vagy nyereszkesedők markába hullani nem engedi.

A szövetkezeteknek egyik leghatalmasabb központja: a Hangya büszke lehet elért eredményeire. Kimutatásai és üzleti zárszámadásai oly szép képet mutatnak, hogy ezek áttekintése valóságos buzdításképpen hatnak a szövetkezeti eszme terjesztésére. Munkásságát a gróf Károlyi Sándor nevével együtt hálával jegyezzük fel emlékezetünkbe. Példája biztat és lelkesít arra, hogy a szövetkezeti eszmét a népek milliói igazán szívébe zárják.

Törvényjavaslat az összeférhetetlenségről.

Mi az összeférhetetlenség? Ha az országgyűlési képviselő ur olyan üzlet-, vagy pénzvállalatokban vesz részt, mint anyagi érdekelt, amelyek az állam kormányával üzleti összeköttetésben állanak, a kormánytól támogatásban részesülnek. Ezt még jobban így magyarázhatjuk meg: ha a honatya valamely gyárban, mondjuk posztógyárban pénzt befekteti és az a posztógyár az államnak posztót szállít és így anyagi érdekelttség jön létre, mert a képviselő ur a költségvetésnél beszélhet a saját zsebjé érdekében, mivel a gyárban az ő pénze van befektetve: ez összeférhetetlenség. Az összeférhetetlenség lehet többféle. Bank, részvénytársaság, közszénbánya, szóval minden olyan üzletág, amelylyel az állam, mint vevő, összeköttetésben áll. Pedig ha valaki anyagilag érdekelve van azon üzletnél, akkor önzetlenül nem képviselheti a nemzetet, az államot a saját érdekével szembe. Ez igen valószínű dolog és éppen ezokból megvolt az összeférhetetlenségi bizottság az országgházban, amely azon bejelentéseket, amelyeket a honatyákról betérjesztettek elintézte. Emlékezhettek olvasóink az Ugron-féle zabszállításra, melyről annak idején mi is irtunk e lap hasábjain. Ez is egy ilyen összeférhetetlenségi eset volt, mert az államnak szállított zabot a képviselő és úgy lett elintézte, hogy amikor a kötés létre jött, akkor Ugron nem volt képviselő. Az összeférhetetlenségeket egy szűkkörű bizottságra bizni már nem bizonyul helyesnek. Sok lárma, sok zaj volt emiatt és éppen ezokból egy új törvényt nyújtottak be a képviselőház elé, melyben az összeférhetetlenségek czikkelyezve vannak. Az érdekes törvényt az alábbiakban ismertetjük:

1. §. Országgyűlési képviselő nem viselhet olyan hivatalt, nem foglalhat el olyan állást, mely a korona kijelölésétől vagy a korona, a kormány, a kormányközegek kinevezésétől függ és fizetéssel vagy díjjal jár.

Kivételnek ez általános szabály alól:

- a) a miniszterek;
- b) az egyes miniszteriumok egy-egy államtitkárai;
- c) a budapesti országos intézetek igazgatói;
- d) a fővárosi közmunkatanács elnöke vagy al-elnöke és kinevezett tagjai;
- e) az országos közoktatási, közegészségügyi és igazságügyi orvosi tanács tagjai;
- f) a budapesti kir. egyetem és müegyetem tanárai.

2. §. Országgyűlési képviselő nem lehet:

- a) a közös miniszter és
- b) a külföldi államok diplomáciai vagy konzuli testületének tagja.

3. §. Az országgyűlési képviselő nem lehet egyszersmind:

- a) a főrendiház tagja;
- b) a közös hadseregnek és haditengerészetnek, a honvédségnek és a csendőrségnek tényleges szolgálatban álló tagja.

A fegyvergyakorlat tényleges szolgálatnak nem tekintetik.

c) a korona kegydíjasa.

4. §. Az országgyűlési képviselőséggel össze nem férő állást foglalnak el:

- a) a törvényhatósági és községi tisztviselők, a törvényhatósági és községi, a közép- és polgári iskolák tanárai és az elemi és a felsőbb népiskolák tanítói;
- b) a szerzetesrendek tagjai, a prémontreik, ciszterciták, benedékek és kegyesrendüek kivételével.

5. §. Országgyűlési képviselő nem lehet egyszersmind:

a) a kormányval szerződési viszonyban álló vállalkozó;

b) a kormányval szerződési viszonyban álló szállító.

A ki a kormányval saját meglévő kész termékeit vagy meglévő kész ipari termékeit eladja: szállítónak nem tekinthető.

Az állam által engedélyezett vasut és csatorna engedélyese;

a kormányval szerződés alapján állandó vagy tartós üzleti viszonyban álló pénzügyi elnöke, igazgatósági tagja, jogtanácsosa és alkalmazottja.

Nem értetnek ide azon ipari és közlekedési vállalatok, amelyek a kormány befolyásának fentartása nélkül részesülnek államsegélyben.

6. §. Az országgyűlési képviselőséggel össze nem férő helyzetbe jut azon képviselő, aki pénzért vagy bármi anyagi előnyökért vagy ellenszolgáltatásért bárkinek érdekében a kormányval közbenjárt vagy czimek, kitüntetések, rendjelek adományozását követeli.

Azon esetben, ha a bizottság a törvény kiterjesztését a főrendiház tagjaira elhatározná, a törvényjavaslat illető helyén ezen rendelkezéssel könnyen kiegészíthető.

ORSZÁGGYŰLÉS.

A képviselőház múlt heti ülésén folytatta a közoktatásügyi költségvetést s ennek folyamán élénk vita fejlődött ki a művészeti kérdésekben. Heves összeszólalkozásra adott okot az egyetemi kereszt ügye is, amelynek eredményéről részletesen beszámolunk.

A vallás- és közoktatásügyi költségvetés.

Rakovszky István az első szónok, aki a néppárt zajos helyeslése közt vitatja, hogy a hitetlenséggel szemben csak a keresztény művelődés lehet győztes. Vallás nélkül nincs nevelés, nincs szeretet. Vallás nélkül nincs tekintély. Mutasson a miniszter egy hatalmat, ahol kizárják az állami kormányzatból a vallás tekintélyét. A nagy Németország is a kereszténység tekintélyének hajóján áll. Az angol állami rendszer is a vallásos érzelmek tekintélyére van alapítva. A kongrua kérdéséhez nagyon kéri a kormány jóakarátát. Az autonómiai kongresszusból szőrinte a közoktatásügyi miniszter tiszta komédiát csinált.

Marjay Péter azt látja, hogy Magyarország közoktatásügye ezidőszereint jó kezekben van. Az erdélyi püspöki cím kérdését teszi szó tárgyává és nem helyesli, hogy a miniszter rendeletben mondta ki, hogy az erdélyi katolikus püspök, az »erdélyi püspök« címet használhassa. A közoktatásügyet minden téren nemzeti irányban kéri kifejtetni, de tiltakozik az ellen a keresztény szellemet mellőző irány ellen,

mely ma leginkább a középiskolai oktatásban mutatkozik. Kérdi a közoktatásügyi minisztert, hogy ha egy ember nélkülözi a vallásos nevelést, meg tud-e az állani az élet nehéz küzdelmeiben? Követeli beszédében a lakosság arányának megfelelő kisdoktorok felállítását. Különben teljes elismerését fejezi ki a miniszternek, aki a kisdoktorok ügyét az egész országban felkarolta. Nem helyesli az iskolák államosítását minden vonalon. Követeli a nemzeti közoktatásügy érdekében a népiskolai tandíj eltörlését. Nagy szeretettel szól a tanítói karról, melynek öreg napjaiban való biztosítását is kívánja, de nem tartja az ország tekintélyének megfelelőnek, hogy 15 kros iskolai adókat vessenek ki a tanítók nyugdíjának biztosítására.

Major Ferencz köszöni előtteszólónak, hogy a vallásügyi nevelést sürgette. Ez a magyar keresztény-államnak követelménye is, mert ennek a nemzetnek multja, jövője tiltakozik az ellen, hogy közoktatásügyét más irányzat vezesse, mint keresztény. Magyarország népességének kilenczvenkilenc százaléka így gondolkodik, mint ő. Általában minden irányban a vallásos nevelést követeli s e tekintetben nem foglalkozhat ellene álláspontot a zsidók, mert mig ebben az országban keresztény-vallásos nevelés lesz, addig maradhatnak csak itt békében a zsidók is. Kéri a minisztert, hogy különösen a kereskedelmi iskolák fejlesztésére vessen súlyt.

Rakovszky István: Mi nem akarjuk az erőszak harcát. Mi a vallási békét akarjuk. Vitatja azt, hogy a közoktatásügyi miniszter maga sem akarja a katolikus autonómiát, mert az a katolikus jogok érvényesülését akarja.

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi minisztert azonnali felszólalásra készíti **Rakovszky István** beszéde. Ő nem ismer keresztény és nemzetközi kulturát, csak egységes nemzeti kulturát. A keresztény irányzat ott van minden közoktatási intézményünkben, melyeknek alapja a törvény és az alkotmány. A katolikus és protestáns kormányzatát nem lehet egyforma alapokra helyezni.

A kereszt-vita.

Élénk vitára adott okot az egyetemi kereszt kérdése, amelyet eltávolítottak és most az egyetemi ifjuság annak visszahelyezését kéri. **Zichy János** gróf kérdést intézett a kormányhoz, miért gátolják meg a kereszténység eme jelképének visszahelyezését. Hiszen keresztény állam volnánk, mert Szent István koronáján is ott van a kereszt.

Rakovszky István is élesen megtámadta a közoktatásügyi minisztert, mert az egyetemi ifjuság kérvényét, melyben ez a keresztnek az egyetemre való visszahelyezését kérte, az egyetemi tanács útján visszautasította. **Rakovszky** kijelentette, hogy a miniszter ezen eljárását az uralkodó keresztényellenes áramlatnak tulajdonítja. Beszéde végén egy határozati

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR
BUDAPEST,
Fuchs és Schlichter VI., Angyalföld, Jász-utca 7.
Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

➔ Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE. ➔

javaslatot terjesztett be, melyben indítványozta, hogy a kormány a keresztet állítsa vissza az egyetemen.

Wlassics miniszter tiltakozott az ellen, hogy ő az egyetemi ifjuság kérvényével szemben egyáltalán állást foglalt volna, mivel annak kérvénye sohasem jutott hozzá. A kérvény felett az egyetemi tanács döntött a karok véleményének meghallgatása után. Őt semmiféle keresztüldöző szándék vagy politika nem vezeti. A kereszt dolgában nem látja szükségét semmi újabb intézkedésnek, mert ma is teljesen biztosítva van az egyetemen a keresztnek magas szeszmei jelentősége.

A miniszter ezen nyilatkozatára *Rakovszky* viszszavonta ugyan határozati javaslatát, de azon reményének adott kifejezést, hogy az egyetemi ifjuság soha nem lankadó buzgalommal fogja követelni a kereszt visszahelyezését. Erre *Wlassics* azzal válaszolt, hogy *Rakovszky* ne izgassa az ifjuságot a képviselőház terméből.

A marosludasi telepítés.

— Eczken Sándor. —

Jól jegyezze meg ezt a nevet minden igaz magyar ember, mert a mai sivár időben ritkaságszámba megy az a hazafias cselekedet, amit ennek a névnek a viselője elkövetett.

Eczken Sándor a régi jó magyar gazdák igazi alakja, aki szorgalma, iparkodása révén szegény sorsból fölküzdötte magát, vagyont szerzett, mindennapi munkájának édes gyümölcsét élvezti immár hajlott korára. Marosludasi birtokán gazdálkodva elszorult szívvvel nézte a hazaszerető magyar faj gyászos pusztulását, — pusztul, kivándorol a magyar nép arról a földről, melyet az ősök vére áztatott. Mikor aztán látta, hogy a mi tevékeny földművelési miniszterünk, *Darányi* Ignác birtokokat vásárol össze telepítési czélokra, az a nemes elhatározás fogamzott meg benne, hogy birtokát, a székely kivándorlás megakadályozására, telepítési czélokra az országnak engedi át.

Ezt a nemes cselekedetét egyik előző számunkban méltattuk már, most még kiegészítjük közlésünket azzal, hogy a birtok átvételéről is megemlékszünk, ami február 21-én történt meg.

A földművelési miniszter kiküldöttjei *Darányi* Béla miniszteri tanácsos, *Lovas* Sándor oszt. tanácsos és dr. *Lámos* kincstári ügyész február 21-én utaztak Eczken birtokára s ott az építkezési, felszerelési és berendezési tárgyakat fölbecsülték. Egyben intézkedtek a birtok telekkönyvi átíratásáról is, amely alkalommal Ludason a nagylelkű adományozó tiszteltére közebed volt, mely lelkes hangulatban a hazafias érzelmek meleg megnyilatkozásai közben folyt le.

A miniszteri kiküldöttek ott nyomban a helyszínen megállapították a telepítés módozatait is, mely szerint a székelyföld néppel tultömött vidékeiről telepítik be a birtokot; egy-egy telepes 20 hold földet, egy lakóházat és egy évre való takarmányt kap. A telepesek 50 év alatt fogják a kölesönt törleszteni évi 2 százalékkal.

Hiányos volna ez a közlésünk, ha a nemes embernek, az áldozatkész hazafinak életfolyásáról is meg nem emlékeznénk e helyütt.

Albisi Eczken Sándor jelenleg 64 éves. Marosludasra 1873-ban került, mint báró Bánffy Béla uradalmának gazdatisztje, a birtokot később fix adminisztrációra vette át, annak azután bérlője lett s végül Bánffy halálával az egészét megvásárolta 350.000 koronáért. A ludasiak nyilatkozata szerint, — kik között az öreg általános szeretet, tisztelet és közbeesülésnek tárgya, — Eczken mindig kiváló, híres mintagazda volt. Személyzetével emberileg bánt, jó fizetésük tőle mindig pontosan kijárt, de aztán utánuk is nézett s megkövetelte, hogy dolgát mindenki kifogástalanul végezze.

Szegény leányok pénze.

Többször rámutattunk lapunk hasábjain azokra a visszaélésekre, csalárdságokra, melyeket a biztosítási ügy terén a leánykiházasítási egyletek üznek. A szegényebb osztály, a munkásnép összegyűjtögeti filléreit, hogy ha leánygyermeké elérí azt az időt, hogy Isten rendelése szerint családot alapít, legalább legyen egy kis butor és ruhaneműre való. E czélra a leánykiházasítási egyletek szolgálnak. Oda rakogatja, gyűjtögeti össze a szegény ember és a szegény leány a pénzét s éppen ezeket a nehezen megtakarított filléreket sikkasztják, lopják el a lelketlen egyleti vezetők. A vezetőség mulat, az egylet megbukik és a tönkrement egyletben elvesz a szegény leányok pénze.

Sők visszaélés történt már ezen az uton, sok ezer szegény leánynak keservesen kuporgatott pénze veszett el már így és éppen ezért a tömeges visszaélésekért mult héten kérdést intézett gróf Tisza István országgyűlési képviselő a miniszterelnökhöz. Elmondotta a multban és a közelmultban előfordult visszaéléseket, de főleg megyéjében, Biharban történt leánykiházasítási egyletek válságos helyzetét adta elő. Nagyszalontán, Tenkén, Komádiban, Berettyó-Ujfaluban és Sarkadon a leánykiházasítási egyleteknél elvesztek és veszendőben vannak a legszegényebb nép keservesen teljesített befizetései, veszendőben vannak azoknak a legszegényebb leányoknak reményei, kik úgy gondolták, hogy befizetéseikkel egy szerény kis tőkét biztosítanak a jövőjük megállapítására és legalább szegényes kiruházást vihetnek az élettársukhoz hozomány fejében.

A társadalomnak ez a legszegényebb eleme, mely a leánykiházasítási egyleteket igénybe veszi, jogosan méltatlankodik és zugolódik az államkormányzat könnyelműsége ellen; ha azt tapasztalja, hogy az ilyen egylet megcsalja, hogy visszaél a jóhiszeműségével. Mert úgy áll a dolog, hogy ezeknek az egyesületeknek alapszabályain ott fityeg a belügyminiszter neve. Ezeket az alapszabályokat a belügyminiszter jóváhagyta és így ő fedezi tekintélyével

az üzelmeket, melyek miatt százak és ezrek átka kíséri végül az ugymondott emberbaráti intézményt. A szegény emberek jogosan hitték, hogy amely egyesület a szegény emberek nélkülözések között megtakarított filléreinek kezelésére nyer állami fölhatalmazást, az egy kissé fölügyelete és ellenőrzése alatt is van az államhatalomnak.

Igaz, hogy a kormány újabban minden évben átvizsgálja az egyesületek számadásait, mert ezt így rendelte a kormányelnök újabb rendeletben, de ezzel még nincs elég téve arra nézve, hogy azok az egyesületek tovább ne üzhessék visszaéléseiket. Adhatnak be hamis számadást. Szükséges, hogy az állam teljesen megvédelmezze a szegény leányok pénzét, mert ezeknél annyit számít az összetakarított korona, mint a gazdagoknál a száz-as-bankó. A szegény nép verejtékkel gyűjtögeti, kuporgatja össze azokat a filléreket, neki százszorosan nehezebb, ezerszeresebben fáj az elvesztése. Tehát éppen ennek a keserves keresménynek a megvédelmezése szükséges és hisz-szük, hogy a kormány, mint eddig megvédette a nép érdekét, most is megtalálja a kellő eszközöket arra nézve, hogy a leánykiházasítási egyesületeknél a szegény leányok kis pénze biztos helyen legyen és azt el ne sikkaszthassák jövőben.

Székely kivándorlás.

Csak beszéltek és beszéltek szüntelen az erdély-részi kivándorlásról, melyet röviden székely kivándorlásnak neveznek, de a beszéden túl nem mentek a székelyföld társadalmi vezetői. Az erdélyi részeken pedig a székelység kivándorlása egyenlő az erdélyi magyarság elvesztésével. Sehhol nem olyan veszedelmes ránk nézve az, ha az ország lakói kivándorolnak, mint a Székelyföldön. És hogy miért? azt is megmagyarázom.

Ha a székely kivándorol, minden távozóval gyöngül a magyarság ereje az erdélyi részeken, ahol a szász és oláhság már is többségben van, sőt szomorúan jelenthetjük, hogy a magyar csak egy harmadát képezi Erdélynek. A magyar hazának egyik szép darabjáról van szó tehát akkor, mikor a székely kivándorlásról beszélünk. De veszedelmesebb a külfölddel szembe az, hogy a székely nem Amerikába vándorol, hanem Romániába és ennek az

államnak, a közvetlen szomszédnak szaporítja lakóit és munkaerejét.

Egy másik nagyobb veszedelem az, hogy a székely leányok kicsábítása nagy szégyent hoz a magyar fajra. Azok ott elromlanak, erkölestelenségbe süllyednek és le Konstantinápolyig magyar-székely leányok képezik a legaljasabb helyek, a bordélyházak személyzetét. Ha a nép kimegy dolgozni, az nem szégyen, de ha az a nép aljas üzérkedők, lélekkufárok által az emberiség szemetévé válik: ez gyalázat! Itt az ideje, hogy már valaki ne csak beszéljen a székely kivándorlásért, hanem tegyen is a nép megmentéséért. Ne könyöradományt, ne alamizsnát adjanak annak a régen híres, rátartó és büszke népnek, mely legnagyobb szorgalma mellett sem bir megélni itthon, hanem adjanak neki munkát. Olyan munkát, amelyet eddig is végezett és amire képes.

A székelyföldi társadalom semmittevésének vége szakadott azáltal, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület (Budapestben) kezébe vette a legégetőbb ügyet. Kivándorlási bizottságot szervezett kebelében és azt tűzte ki célul, hogy a székely népet irányítani fogja. Nem ígér, nem lakomáz, hanem tesz. Tudjuk már, hogy a székely kivándorlás legfőbb oka a székely gazdák tönkrementése. Legelőször is nem füstölő gyárkéményeket kell ígérni és nem adni, hanem a földmivelő-osztály helyzetén javítani, megélhetését itthon lehetővé tenni. Mi által? azt bizonyosan legjobban tudja az ország legelső gazdasági egyesülete.

Azt is kérdezhetik, hogy hát az iparosokkal mi lesz? Erre pedig nyugodt lélekkel ki lehet mondani, hogy az is megjavul anélkül, hogy beszédek mondjanak, mert ahol a földmivelő nép élhető állapotba van, ott az iparos, a kereskedő sem panaszkodik. Így lesz ez a Székelyföldön is. Mi csak a legnagyobb örömmel jelentjük a jó hírt, hogy egy ilyen erős kéz vette fel az ügyet, mint az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület és hogy nem a régi semmittevő nagy ígérő uton kezd, hanem ott, ahol tulajdonképpen kezdeni kell: a föld népének, a földmivelők megélhetésének biztosításán. A székely kivándorlás ügyes-bajairól még szólni fogunk, mert úgy hisszük, hogy ezzel foglalkozni minden jó magyarnak kötelessége.

A „Sohr Szent-Antal” ezüstacél-kaszagyár, melynek egyedüli és kizárólagos szétküldője és elárúsítója

SOHR JÓZSEF UR, SOMOGY-SZILL.

ki a tavalyi londoni kiállításon 19 nagy aranyéremmel és díszoklevéllel lett kitéve.
100 koronát fizet annak, ki egy „Sohr Szent-Antal” kaszagtól tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki 100 drb „Sohr Szent-Antal” ezüst-acél kaszái közül 5 rosszat tud előmutatni.

A ki teljesen megbízható jó kaszát akar magának beszerezni, az addig kaszát senkitől ne vásároljon és ne re deljen, míg fenti hírneves cég-től képes árjegyzéket nem kér, melyet az bárki-nek ingyen és bérmentve küld.
Mindenki kérjen árjegyzéket egy levelező-lapon.
— A téli hónapok legalkalmasabbak megrendelőket gyűjteni. Gyűjtőknek kedvezmény! — Teljes jótállás! — 10 drb rendelésnél 1 drb ingyen! — Lelkiismeretes kiszolgálás! Több ezer köszönőlevél és utánrendelés áll az érdeklődőknek rendelkezésükre.

KÜLFÖLD.

Angol-bur báboru. Nagyon szomorú hírt kürtöltek világgá a hét elején az angolok. Azt híresztelték, hogy Botha burvezér körül van zárva és a megadása bizonyos. A fegyverletételről folynak az alkudozások. Ez a hír azonban nem volt igaz, mert két nap múlva már egyebet irtak Délafrikából. Igaz, hogy körül vették a bur generálist és Botha csak úgy menekülhetett meg, hogy zsákmány gyanánt ott hagyta az angolok számára táborát és hadi felszerelésének nagy részét, azután visszavonult. French tábornok üldözi, bár a nagy esőzés miatt igen lassan, a mi megint időt enged a buroknak arra, hogy Transzvál északibb részében ismét gyülekezzenek és egyesüljenek. Szétverték már kétszer is az angolok Botha seregét: egyszer Belfastnál, a lydenburgi völgyben, másodszer pedig Komatipoortnál a határnál, de Botha rövid idő múlva újra összehozta seregét és újból megkezdte a harcokat az angolok szárnyai ellen. Az első két ízben is elvesztette Botha táborának javarészét, sőt Komatipoortnál ő maga röpitette a levegőbe utolsó nagy ágyuját, csak hogy az angolok kezébe ne kerüljön: szerzett azonban később magának fegyvert, töltést és élelmiszert bőven. Keleti Transzválban elfoglalt legutóbbi hadállását igen megnehezítette az a körülmény, hogy sok asszony és gyermek volt táborában, a kik mind a bur fővezér ótalma alá helyezték magukat. Két hétnél tovább állta a harcot Botha ötezer burja French huszezer főnél nagyobb seregével szemben s hogy mily elkeseredéssel védték a burok pozíciójukat, mutatja az a körülmény, hogy veszteségük halottakban, sebesültekben és foglyokban ötszáznál több. A fő az, hogy Botha megmenekült és serege javarésze is visszavonuló utat talált most észak felé. De Wett is megmenekült a Fokföldön, bár seregét megverték és szétszórták az angolok. Amde De Wett vesztesége nem oly nagy, mint Bothaé, mert De Wettől nem volt mit elvenniök az angoloknak két ágyuján és néhány száz lován kívül. Ez a bur vezér nem visz magával nehéz podgyászt, táborában nincsenek asszonyok és gyermekek s ezért van, hogy a szél gyorsaságával jelent meg hirtelen, hol itt, hol ott. Az a vereség, a mely a minap az Oránzs folyónál érte, mind a mellett komoly következményekkel járhat, mert seregét nehezen bírja összeszedni, miután egy része kelt át csak az Oránzs folyón, a másik része elmenekült a szélrözsa minden irányában a Fokföldre és vissza már nem igen térhet, mert az angolok elállják utját az Oránzs folyónál. És ugy a Botha, mint De Wett kudarcának meg van még az a káros következménye, hogy a burok közt nagy elkedvetlenedést idéz elő s mint újabb jelentések állítják, egyre több bur megadja magát, miután belefáradt a küzdelembe.

↔ **TÖRVÉNYKEZÉS.** ↔

A debreczeni Ézsau. Valósággal a bibliai Ézsau eselekedetét ismételte meg, mint tudósítónk írja, egy debreczeni polgár. Eladta apai örökségét egy tál turósgaluskáért, a melyet, mint később kiderült, sohasem kapott meg. Papp István esizmadiamester ez a híres ember. Valamikor nagyon jó módban élt s apai

örökség is nézett a boldog emberre, valami tízezer forint. A leánytestvérével kellett volna osztozkodnia ezen az örökségen, de Papp körülbelől akként gondolkozott, hogy jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok s oda ígerte jussát a testvérenek.

— Adsz érte egy tál turósgaluskát, hugom, biztatta a testvérét s az alkut közjegyző előtt írásba foglalták.

Évek múltán rosszra fordult a Papp István sora, az idén pedig bekerült a szegényházba. Ott érte az apja halálának a híre, a mi eszébe juttatta a régi egyezséget s magának követeli az örökséget. Azzal argumentál a közjegyző írása ellen, hogy nem kapta meg soha az ígért galuskát s így a juss nem illeti a testvért. Már ügyvédet is fogadott a debreczeni Ézsau, hogy pörölje vissza a szép örökséget. A jogászok két véleményen vannak az érdekes dologban. Azt vitatják többen, hogy Papp nem követelheti az örökséget csak azt a tál turósgaluskát, a mit vételárnak kikötöttek annak idején. Ha a törvényszék is így fog határozni, aligha mer majd valaki jó étvágyat kívánni Papp uramnak a galuskájához.

Szamarak nem fizetnek vámot. Hangoz dalolással iparkodott néhány uriember valamelyik este a Külső Váci-utról be a város felé. A kis vámházikó előtt megállottak pihenőre.

— Alszik a fináncz, figyelmeztette társait az egyik a társaságból.

— Jól teszi, ilyenkor ugy sincsen dolga.

— Költsük föl, indítványozta az előbbi s azzal dörömbölni kezdett a házikó ablakán.

Kis vártatva megjelent a pénzügyőr, s álmosan nézett körül a hideg éjszakában.

— Vámoljon el bennünket, biztatták a mulatozók.

— Mit vámoljak el? Van valami az uraknál?

— Nincsen semmi. Minket magunkat vámoljon meg.

— Akkor miért költöttek fel az urak? dühösködött a pénzügyőr.

— Tessék, minket megvámolhat.

— Szamarak nem fizetnek vámot, vágta oda dühösen a fináncz.

De csakhamar jónak látta kerekét oldani az urak elől, a kik üldözésbe vették. Egész a nyugati pályaudvarig tartott a verseny nagy hűhó között, a hol a pénzügyőr a rendőr karjaiba menekült.

Csendháborításért került ma a kapitányság elé a jókedvű társaság.

— Hiszen, tréfa volt az egész, menteggették magukat az urak.

— Köszönöm szépen, a tudóm majd kiszakadt a futásban.

— Minek szaladt, ugysem bántottuk volna, biztosították most már üldözői, a kiket a kapitány tiz-tiz korona pénzbüntetésre ítelt.

↔ MI UJSÁG? ↔

Azon t. előfizetőinket, akiknek előfizetése 1901. február hó 28-án járt le és akiknek mai számunkhoz postautalványt mellékelünk, felkérjük, hogy előfizetésüket mielőbb ujítsák meg, nehogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Forster Géza ünneplése. Említettük már lapunkban, hogy Forster Gézát, az Orsz. Magyar Gazd. Egyesület jeles igazgatóját ő Felsége a király a vaskorona-renddel tüntette ki. A legmagasabb kitüntetés ez alkalommal valóban érdemdu emberet talált és ezt leginkább az bizonyítja, hogy az egész országban örömet keltett a gazdák szívében. Ez a nagy öröm nyilvánult meg a mult kedden a kitüntetett ünneplésére rendezett lakomán, hol az ország minden részéből több mint kétszáz földbirtokos jelent meg. A lelkes hazafiak ajkairól elhangzott üdvözlésekhez részünkről is hozzájárulunk, kívánva, hogy a magyar gazdatársadalom hatalmas oszlopát, Forster Géza igazgató urat Isten soká éltesse, hogy nemes buzgalommal munkálhasson továbbra is, mint vezérember a magyar gazdákért.

Márczius tizenötödike. A nemzet hálás kegyelete márczius tizenötödikét magasztos ünnepé avatta. Az egész ország nagy buzgalommal készül a szabadság emlékűnnepének megülésére. Különösen a hazafias tanítók járnak elől a nemes példával, akik most igazi apostolok, hirdetői a hazaszeretet evangéliumának. A tanítók hazafias buzgalmának köszönhető, hogy az ország népiskoláiban megünneplik márczius tizenötödikét. A nemzet hálája és köszönete jusson nekik esekély elismerés jeléül.

Az olasz király adománya. Viktor Emánuel király 100,000 lirát adott Giolitti belügyminiszternek a kemény téltől leginkább sujtott lakosság között való szétosztás végett.

A szalkszentmártoni Petőfi-ünnep. Márczius 15-én leleplezik Szalkszentmártonban a Petőfi-emléktáblát. Azt a teret, ahol az emléktábla lesz. Petőfi-térnek, az abból nyíló utcát pedig Petőfi-utczának nevezik el. Tizenegy órakor ünnepies istentisztelet lesz az ev. ref. templomban. A leleplező ünnepség programját most tették közzé s igen érdekes ünnepnek ígérkezik, melyre a fővárosból is sokan lerándulnak.

Mépkönyvtárak Komárom-megyében. A komáromvármegyei köznevelődési egyesület által szervezett népkönyvtárak közül minap kettőt nyitottak meg, az egyiket Gyermelyen, a gazdakörrel együtt, a másikat pedig Szomor községben, melynek tiszta német lakossága szépen magyarosodik. Az ünnepélyes megnyitást Sárközy Aurél főispán végezte. — A könyvtárak megnyitása után a szomori iskolába vonultak, ahol a főispán kiosztotta azokat a jutalmakat, me-

lyeket a köznevelődési egyesület azoknak a tanítóknak szavazott meg, a kik a magyar nyelv tanításában kitűntek. Frész János tanító 50 koronát, Róth Karolin tanítónő 30 koronát kapott. A tanfelügyelő ifjusági könyveket osztott ki a gyermekek között, akik jól megtanultak magyarul.

Előre megrendelte a sirkövét. Egy nagyváradi kőfaragóhoz a minap beállított egy görög-katholikus lelkész és diszes sirkövet rendelt ezzel a fölirással:

Itt nyugszik

Papp Zakariás

61 évig Bihardiószeg gör.-kath. lelkésze.

Született 1814 július 19-én.

Mehalt 1091 márczius 10-én.

A kőfaragónak feltűnt a különös dátum, s kérdezte, hogy kié lesz a sirkő, akinek már előre lehet tudni a halála napját?

— Az enyém, felelte a hosszuszakálu öreg ember. Megálmodtam, hogy márczius 10-én meghalok. Már pedig, a mi velem történik, azt én mindig megálmodtam. Most is bizonyos vagyok a halálomban. Már a koporsómat is megrendeltem.

S a lelkész csakugyan kiszállította sirkövét a diószegi temetőbe, beásatta a földbe s minden előkészületet megtesz a temetésére. És csakugyan ritka eset számba jönne, ha azon a napon csakugyan eljőne érte a halál.

Magyar nő a burok között. Temesvárról még a mult év tavaszán eltűnt Gasparits Erzsébet s most Koleszbergből jött tőle levél, a melyben azt írja, hogy Temesvárról Bécsbe szökött s állást keresett, de nem talált. Megismerkedett két katonatiszttel, a kik lemondva rangjukról, Transzválba mentek. Követte őket s markotányosnő lett a bur táborban. Férjhez ment egy esinos és vagyonos burhoz, de a Tugelánál vivott esatában angol fogságba került és most férje is fogoly. Ha kiszabadulnak, Temesvárra készülnek jönni s mint a bur menyecske írja, sok pénzt is hoznak magukkal.

Bankóhamisítók. A temesmegyei Mehalán öt tagu bandát fogtak el, mely szerb 10 dénáros papírpénzt gyártott. A banda főnöke Zimmermann földbérlő, kit albérlője ezeltől két évvel följelentett már, de akkor a följelentőt beperelte rágalalmazásért s még azt itélték el.

Életmető korona. A főváros egyik pálinkamérésében a minap Cseperkovics Ignác gyümölcsáros ittas állapotában revolverrel rálőtt egy Nagy Sándor nevű gyári munkásra. A golyó nem talált és azt hitték, hogy a falba furódott. Csak később tünt ki, hogy az ólomdarab Nagy Sándornak a felső kabátjában volt pénztárczát érte s ott egy ezüst koronában akadt meg. Ennek a koronának köszönheti Nagy, hogy életben maradt, mert a golyó különben épen szíven találta volna.

Hamis ezüstforintosok. A belügyminiszter körrendeletileg hívja föl a törvényhatóságok figyelmét arra,

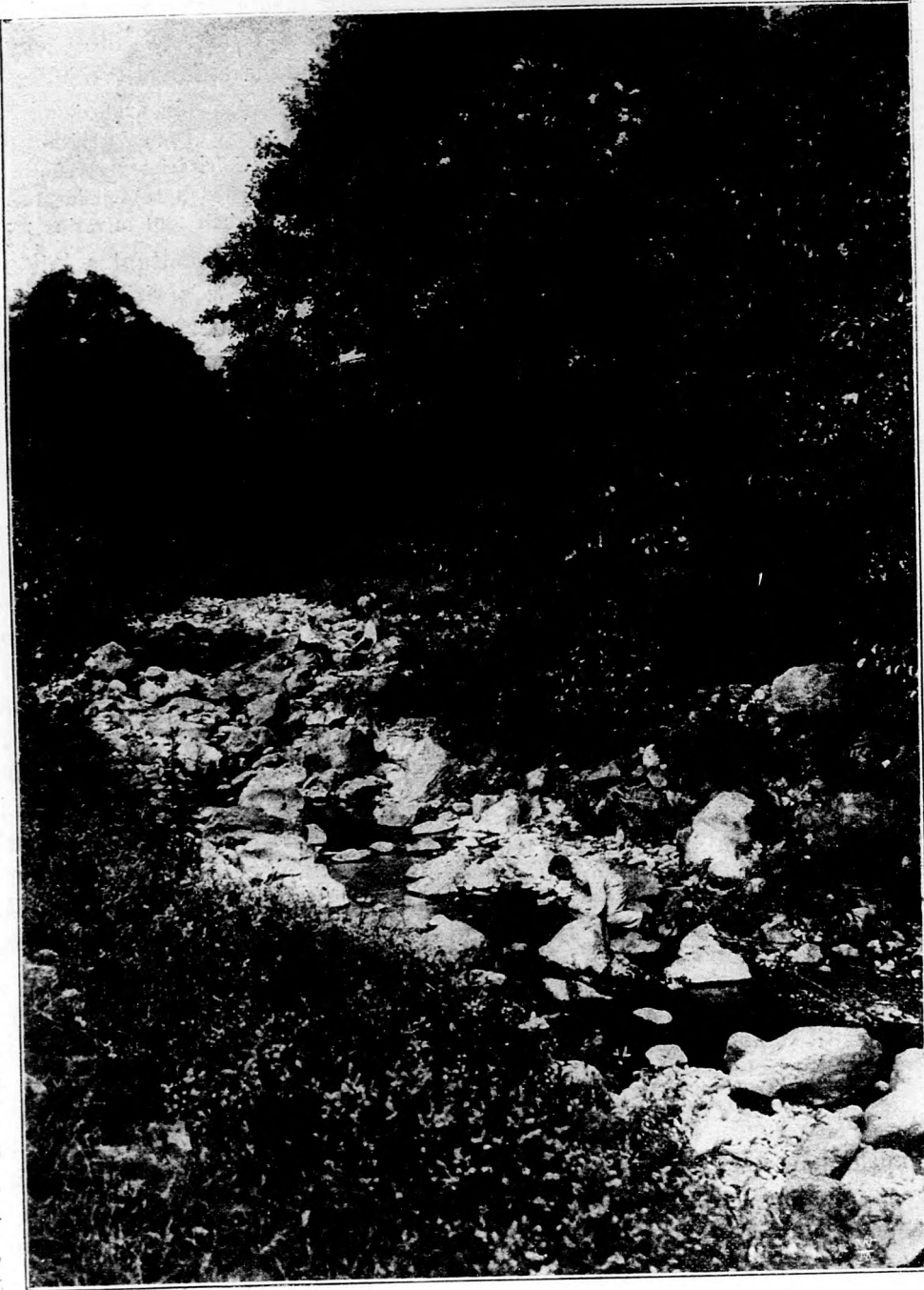
hogy Szombathely városában és vidékén nagy mennyiségű hamis ezüstforintos van forgalomban. A hamisítványok most már az ország több vidékére is elterjedtek. A hamis forintosok meglehetősen sikerültek, amennyiben egészen szabályosan benyomott széliratuk van, de éppen ez a szélirat adja a hamisítványok legfőbb ismertető jelét, a mennyiben a »Viribus unitis» jelmondat unitis szavában az s betű meg van fordítva. A hamisítvány merev és hajlíthatatlan, hanem késsel könnyen vágható; a esen-gése eléggé tiszta, mert az anyagban két százalék ezüst is van.

Meghasadt a szíve. Csontaháza biharmegyei községben Prekup Anieza fiatal leány menyasszonya volt Huszár Gligornak. A minap a leánynak hírül hozták, hogy a vőlegénye meghalt. A leány érdekes sikoltással összerogyott és szörnyet halt. Mikor fölbonczolták, kitűnt, hogy meghasadt a szíve.

Nem kell többé köszén. Ez a merészhangú állítás Amerikából, New-Yorkból röpiült világgá. Edison »legújabb» találmányáról van szó. A nagy feltaláló most olyan akkumulátort talált ki, mely szakértők véleménye szerint valóságos forradalmat fog csinálni a technika terén. Az új akkumulátor ugyanis mint fény- és erőforrás a hajókon, a kocsikon, a gyárakban, a mezőgazdaságban és a háztartásban teljesen nélkülözhetővé teszi a köszénét. Kérdés, hogy valóra válik-e?

Dessewffy püspök a szegedi tanítónőképzőnek. Des-

sewffy Sándor a csanádi egyházmegye szeretett főpásztora újabb jelét adta jótékonyágának. Elhatározta, hogy a szegedi tanítónőképző-intézet Szent-Háromság-utcai részét emeletesre kiépítteti és azonkívül az udvari részén is épületet emel. Ez építkezésre 50 ezer koronát szánt Dessewffy püspök.

TAVASZI TÁJ.

Csodatyuk. Tököl pestmegyei községben Bagyó Flórián gazdának van egy csodatyukja, a mely három nap alatt husz tojást tojt. A tyuk e napokban nagyon gunyasztott, a gazda felesége azt hitte, hogy beteg, bevitté a szobába s egy szalmával behintett kosárba tette. Reggel aztán, a mikor megnézte két tojást, később megint háromtal talált alatta. Délután újból kettőt, este megint kettőt talált alatta, úgy, hogy aznap kilencz tojást tojt. Másnap ugyanilyen időközökben nyolezat, harmadnap háromtal s így összesen husz tojást tojt. Érdekes, hogy a tyuk csak mult nyári esirke, tehát még nincs is egy éves. Azóta is

minden nap rendszeren tojik egy-egy tojást s ép egészeség. A faluban mindenki megbámulja most a csodatyukot, amelynek »ténykedését» a szakemberek bizonyára kétséggel fogadják.

Beomlott igazságügyi palota. Nagyváraddon nagy feltűnést kelt, hogy a 3 éve épült igazságügyi palota karzata beomlott. A gerendák elkorhadtak. A budapesti építőt Schiffer Miksát a törvényszék táviratban értesítette.

K E L L E N E ?

GAZDASÁGI DOLGOK.

Jó tanácsok gazdáknak.

Habár még ki nem mentünk a télből, a tavasz első hónapja, a márczius már beköszöntött s a gazdáknak minden idejét fel kell használnia arra, hogy ezt a gazdálkodási esztendejét, majd eredménnyel zárhassa le.

Ha még fagyos a föld és a téli nedvesség benne van, várjunk, ne siessünk a tavaszi munkákkal, menjön mindennek az ideje, találhatunk addig munkát a gyümölcsösben, szőlőben, az állatok körül.

A fák nyelésének, a hernyófészkek irtásának most van legjobb ideje, tegyük meg ezt, különösen az utóbbit el ne mulasztjuk, mert azokban a hernyófészkekben, nagy kár rejlik gyümölcsfáinkra. Az ojtást is elkezdhetjük lassan; a szőlőben pedig a vesszőültetést, később a metszést és a nyitást. De a nyitással is jó várunk addig, míg a föld fagy felenged, ugyszintén a metszéssel is, mert tapasztalásból tudhatjuk azt, hogy ha korai fagyok vannak, a kihajtott szőlő mennyit szenved.

Tartsuk jól a jószágot, különösen pedig az igásmarhát, nehogy ha majd elkezdjük a vetést, kidőljenek az eke elől. A lovakat, ökröket táplálóbba takarmányra fogjuk, mert bizony sok dolog vár rájuk. A gazdasszonyok, ha melegedni kezd az idő, a baromfiak elültetésére gondoljanak, hadd eseppenjen valami ebből is a háztartáshoz, a csibék, ludak nevelése által. És mihelyt az idő megengedi, csak ki a határba, elvetni a tavaszt. Addig a szántóföldeken szintén tehetünk egyet-mást, ahol sok a téli nedvesség vízlevezető-árkokat csináljunk s ha tovább is elég kemény a föld, a mi trágyánk van kihordandó, még mindig megtehetjük azt.

Az ősszel megszántott földet elég, ha erősen megfogasoljuk, úgy is be lehet őket vetni, a téli hideg eléggé megporhanyította a rögöket. Jó lesz az őszi vetéseket — különösen az agyagtalajon — megfogasolnunk, homokos földeken meghengereznünk. A heréseket, luezernásokat nézzük meg és ha kopasz foltok lennének rajtuk, új magvetéssel pótoljuk ki ezeket a helyeket, épúgy, mint a réteken. A megfogasolás ezeknek is nagyon kedvez s azt az időt, amit erre fordítunk, ne sajnáljuk, jobb termés, több széna lesz az eredménye.

—gh—

Hogyan kell a tejjel fejés után bánni?

A tejkézelésnél elsősorban arra kell ügyelni, hogy a frissen fejt tej, a felhasználásig meg ne savanyodjon. Ezért a frissen fejt tejet azonnal a fejés után ki kell vinni az istállóból, mert az istálló levegője, ha még úgy szellőztetjük is azt, büzös és

tisztátalan, ami a tejnek árt. A tejet ezután tisztán leszűrjük és ha nem használjuk fel azonnal, egy szellős, hűvös helyre tesszük, de semmiesetre sem valami dohos pinczébe, mert itt hamar megromlanék. Nagyon ajánlatos a tejet lehűteni, amit könnyen végezhetünk, ha a tejjel telt eszerépedényt hideg kút-vizbe helyezük. Minél hidegebbre van lehűtve a tej, annál tartósabb.

Ha a tejet a faluból a városba akarjuk szállítani, a következőre kell figyelni: Mindenekelőtt tiszta edénybe szűrjük és hűsük le minél jobban; hűtetlen állapotban ne szállítsuk a tejet soha. Az edényt, melyben a tejet szállítjuk, szinig tele kell tölteni és jól záródó fődővel lezárni, nehogy a tej összerázódjék; ha nincs annyi tejünk, amelylyel az edényt megtölthessük, akkor tegyük a tej felszínéig egy fafedőt (uszót), mely a felrázást meggátolja. Gondoskodnunk kell arról is, hogy a lehűtött tej szállítás közben újra fel ne melegedhessék s ezért legjobb azt, ha kevés tejet szállítunk, faedényben szállítani, mert ebben legjobban tartható el, feltéve, hogy az edény jól el van zárva.

Nagyon fontos a lehető legnagyobb tisztaságra ügyelni. Az edényeket, ha belőlök a tejet kiürítették — főleg a faedényeket — forró vízzel ki kell mosni és utána hideg vízzel kiöblíteni. Azt a helyet, ahol a tejjel dolgozunk, szintén nagyon tisztán kell tartani, mert különben ott apró, szemmel nem is látható gombák fejlődnek, amelyek a tejet megsavanyítják, sőt meg is rontják.

A pécskai mintagazdaság.

A mellékelt képen egy major-udvart mutatunk be olvasóinknak, — telis-teli állatokkal — a pécskai mintagazdaságból. Százados tanyai birtok majorja ez, amely Pécska, aradmegyei községtől mintegy 8 kilométernyire fekszik, jelenleg Harsányi István tulajdonában. A közel 40 kat. holdnyi birtok, az Aradmegyei gazdasági egyesület javaslata alapján, 1898 november havában lett mintagazdaságilag berendezve. A gazdaság egész területe, a tanya kivételével, mind szántó, síkföldön, egy darabban. A vetésforgó 1. tengeri, 2. őszi buza, 3. zabosbükköny, 4. őszi buza, 5. tengeri és takarmányrépa, 6. tavaszi árpa és zab. Az egyes táblák területe 6 kat. hold.

Az állatállomány, amely — mielőtt a földművelésügyi miniszter a mintagazdaság létesítését engedélyezte — csak 4 ló, 2 tehén és egy borjuból állott, minthogy ez a birtok nagyságához nem látszott elégségesnek, a meglévőkhöz még egy bonyhádi tehén és üsző, később pedig még egy jó tenyészbika, továbbá 2 kocza, 1 kan vétetett s egyuttal felszereltetett a gazdaság a szükséges gépekkel és kézieszközökkel is.

A birtok jó gazdasszonya ezenkívül gondos-

kodott még aprómarháról is s mint a képen is látható, a tyúk és ludak mellett különösen sok pulykát is tenyésztenek a mintagazdaság majorjában.

A mák jövedelmező termesztése.

(Folytatás.)

Mindjárt a ritkítás után kapáljuk meg másodszer is a mákot, de akkor már nemcsak a sorközöket, hanem az egyes növénykéket is körül kell kapálni s ekkor végezzük a pótegyezést is; ha ugyanis egy helyen még több növényke maradt, azokat még pótlólag kitépjük.

Ismét két-három hét múlva harmadszor is megkapálhatjuk a mákot, ha ugyanis a talaj nagyon elgyomosodott, vagy igen elcserepedett s amely növényke gyengén áll, azt akkor fel is töltjük, nehogy a szél eldöntse. Ellenkezőleg a harmadik kapálás el is maradhat. Így lassan elérkezünk a mák érési idejéhez, mely nagyon korán, rendszeren a gabonaratással egyidejűleg szokott bekövetkezni. A mák aratása akkor időszerű, ha a szár teljesen elszáradt, a mákfej teljesen kemény és kopog s ha kinyitjuk, akkor a szemek is egészen szárazok. Az aratást eszközölhetjük pedig vagy a sarlóval, mikor is a szárat tőből levágjuk s kérébe kötjük; vagy pedig úgy, hogy a mákfejeket késsel lenyiszáljuk és zsákba szedjük, a szárat pedig azután külön levágjuk és kérébe kötjük. Mind a két esetben célszerű a mákot több napig utószáradásnak kitenni s csak azután fogni annak kiesépléséhez.

Ha kevesebb a mák, akkor legjobb a fejeket, késsel kinyitva, kipergetni: de ha többet természetünk, akkor sokkal gyorsabban megy, ha cséplőgépen, esetleg tengeri-morzsolón áteresztjük. A szárat pedig, mint jó tüzelőanyagot használhatjuk fel.

Cséplés után a mákot sekélyen teregezzük szét és gyakran forgassuk meg, nehogy dohos szagot kapjon, vagy megavasodjék, mit a mákon azonnal megérezhetünk s ami attól van, hogy a mákban lévő olaj a megfűledés folytán elromlik s az ilyen mákot a kereskedő már nem veszi meg.

A mák termésnagysága nagyon ingadozó s függ a föld megmunkálásától s annak minőségétől és a mák fajtájától. A két előbbit már ösmerjük; a fajtára nézve pedig megemlítjük, hogy legjobban eladható a kék, zárttoku mák, melynek fejei ugyan nem nagyok, de igen bőtermésűek. Magyarholdankint legjobb viszonyok között 10—12 métermázsza is teremhet; de a rendes termés 3—6 métermázsza szokott lenni. És miután ugy a háztartásnál, mint olajkészítésnél igen keresett czikk, még ma is 45—50 korona érhető el érte, de van eset, hogy 60—64 koronán is elkél.

Ha tehát csak 4 mm. terem és eladjuk csak 45 koronán, kapunk tehát holdjáért 180 koronát,

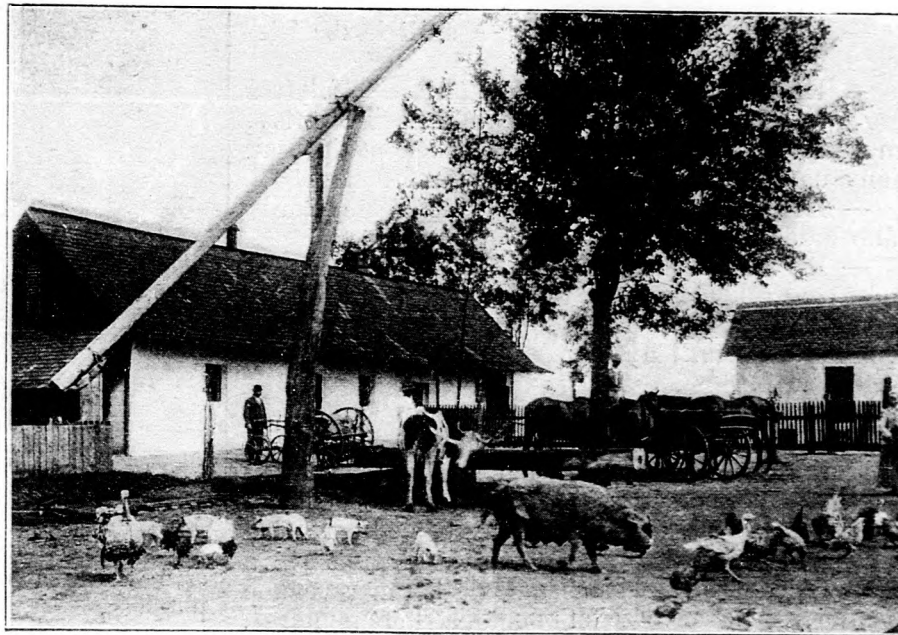
mely összegből mintegy 35—40 koronát a munkára levonva, marad holdja után tisztán nekünk 140 kor.

Melyik növény adja meg ezt nekünk? Bizony valljuk be, hogy talán egy sem. És ha ezt tudjuk, akkor bátran adjuk rá fejünket a máktermelésre, mert abból a mi boldogulásunk fog fakadni s ez talán mindnyájunknak közös óhajtott célunk.

Christélyi Béla.

Vegyesek.

Ujonnan telepített hegyi szőlők fejlődését igen jól elő lehet mozdítani műtrágyák alkalmazásával és pedig vagy chilisalétrommal, vagy ha elég meszes a talaj, kevés szuperfoszfáttal. A chilisalétromból magyar holdankint 60—70 kg.-ot, a szuperfoszfátból 125 kg.-ot kell adni. A szuperfoszfátot ősszel, a nitrogéntrágyákat ellenben tavasszal nyitás után lehet elszórni.

Pécskai mintagazd. főépülete és állatai.

Képeinkhez.

Kellene? Nagyvárosban, ahol katonaság van, ott a bakájának, vagy a huszárjának mutatja a szakácsné az illatos peccenyét, a falusi konyhaművész nő a falu első legényének inceskedik vele. Ott van a sült liba egészben, pedig föl van darabolva, de olyan szépen, hogy egészen látszik. A szakácsnő most viszi be az asztalra és megkérdi a legényt: kellene? Már hogyne volna étvágya rá? Még a fejét is simogatja a esiklandós peccenye illattól. Az inceskedő leány pedig jól tudja, hogy mit szeret a legény. El is dugta a zuzáját, meg a finom májból is kilopott egy kicsit, hogy megvendégelje a szeretőjét.

Tavaszi táj. Ébred a természet, főleg délvidéken már zöldelni is kezd a táj. A hűvösebb helyeken, csak hetekmúlva kezd mutatkozni a zöld levél. A mi szép hazánkban gyönyörű tájak vannak és nemcsak a festők képelete teszi, alkotja össze azokat, mert ime mai képünk egy fénykép-fölvétel után készült és oly szép, hogy festő sem képes utolérni ecsetjével. A kövek között csörgedező bérczi patak, körülárnyalva zöld lombátorral. A patak közepén egy kiránduló lehasalt a kőre és iszik a kristálypatak vizéből. Ez az ébredő természet, a tavaszi táj.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. —

(10)

Írta: **Péterfi Tamás.**

(Folytatás.)

— Majd jön, ami még tűzbe is hozza, jó uram!
— biztatá az öreg malommester és fiának intett:

— Hogy mondta a »flore mundra«, Izra fiam?
— A »flore mundra«? — kérdezte csodálkozva

Bárdy Ákos.

— Igen, — kezdte Izra. — Ő volt itt személyesen. A hugomat látogatta meg és én is beszéltem vele. Jobban mondva: Ő beszélt velem.

— S mit mondott? — tudakolta Bárdy Ákos ur, érdeklődve a leány iránt.

— Először meg fedett, hogy elég balgák voltunk ide jönni. Kis-Székelyre, az oláhok öldöklő kezei közé.

— De hol van itt lázadás? — szólt közbe kérdőleg Bárdy.

— En ugyanezt kérdeztem tőle, — folytató Balog Izra. — s azt felelte, hogy nincs, de lesz!...

Nem látunk tovább az ajtónk küszöbénél, pedig csak néhány nap és fölrobban a régen aláásott akna!

— Honnan tudja ő ezt? — kérdezte Bárdy tovább érdeklődve.

— Így kérdeztem én is, de ő megfelelt rá. Azt mondta: köztük élek, csak tudnom kell! Ma érkeztek meg a bujtógatók ketten. Az éjszaka vigyázzatok, ébren legyetek! Holnap újra eljövök hírt adni a történetekről.

— És mit mondott még?

— Meghagyta, hogy keressem fel Bárdy Ákost. Tudassam a veszélyről, hogy megelőzhesse azt. Hivassa össze az embereit, mert őt nagyon szeretik a kis-székelyiek. Beszéljen a szívükhöz, intse őket becsületre, tisztességtudásra! Ez talán megelőzheti a veszély fejlődésének gyorsaságát, de azt már végkép elnyomni nem képes. Ezeket mondta a »flore mundra«.

Bárdy Ákos előtt egy percze elsötétült minden. Szemei káprázatos képeket láttak. Elvonultak előtte a közelmúlt események véres alakjai... Aztán úgy tűnt fel, mintha látná nejét és kedves leánykáját lovak farkára kötve huzoztatni... látta gyönyörű kastélyát piros lángokban égni s fénye mellett mintha futkosni látná a vadul kiáltozó oláhokat, amint a felbőszült elem halált és pusztulást kiált mindenre, ami magyar...

Megborzadt és megrázkódott egész testében ettől a fájdalmas képtől, melyet rövid idő alatt annyifelől hallott emlegetni. Csak később szólalt meg Bárdy Ákos és hallatszott hangján az előadottakon való megindulása, pedig leküzdeni igyekezett minden legkisebb benyomást.

— Holnap a bírót magam elé hivatom! — jelentette ki erőlyesen.

— Ez igen helyes intézkedés! — mondta rá az öreg Balog.

— Beszélek vele, — ígérte Bárdy.

— Minden férfit oda kell hivatni, — szólt Balog Izra, — minden oláh ott legyen. Így mondta a »flore mundra«.

— Elintézem majd a dolgot. Meg fog szünni minden kételkedés. Nem! Nem lehet, hogy ez a nép ellenem merészkedjen tenni! Nemcsak tenni, de másokat sem fognak engedni közelembe!... Ez a nép

szeret engem. Tisztelte szülcimet, becsülte családomat, soha semmit nem merészelt, ha engem látott. Es annak most is úgy kell lenni!!
— Majd meglátjuk, jó uram! — szólt közbe kételkedve Balog bácsi. — Hanem azért a pakkocskának jó hasznát vesszük, azt hiszem.

»A pakkocskának jó hasznát vesszük!«

— Nem lesz erre szükség, Balog bácsi! Mikor erre kerül a dolog, az már nagyon szomorú állapot lesz.

— Adja Isten, hogy elkerüljük, de én nem tudom elhinni. (Folyt. köv.)

Betűtalány.

R $\frac{00}{00}$

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő márczius hó 16.

A „Független Ujság“ 8. számában közölt talány megfejtése:

Édes anyám férjhez adna engem,
Legyek asszony most húshagyó-kedden,
Édes anyám de hiába fírad:
Minden kislány választ majd magának.

Péterfi Tamástól.

Helyesen fejtették meg: Bede Ferenczné, Kövály Jánosné, Lakatos Jánosné, Baráth Lajosné, Varga Józsefné, Barsányi Eteleka, Polgár Terézia, *Bala Eszterke*, Kovács Zsófia, Takács Eszti, Gönczi Róza, Vörös Janka, Ollé Juliska, Parda Mariska, Jermendy Razgha Ilka, Bálint Mariska, Balázs János, Elek Imre, Gáll Károly, Szabó Ferencz, Sényi János, Pallér Imre, Navreczki József, Zachár László, Lévánt Lajos, Barna Mihály, Denczi György, Kóródi András, Kovács András, Apostol István, Tenkei előfizető Kovács Bálint, Szukola Vince, Bakonyi István, Muzslai József, Kossa Ferencz, Pavlicsek István, Méry Vince, Nagy János, Józsanágh Zsigmond, Eskütt György, Porembir Jenő, Pál Sámuel, Baráth János, Orvetz András, ifj. Horváth Péter, László István, Dági Pali, »Sarudi Róm. Kath. Olvasó Kör«, »Központi Polgári Olvasó-

Kör», Gyomán, Mezőturi Újvárosi Népkör», Bódis Anna, Oláh Sarolta, Szabó Mariska, Faragó Katicza, Takácsi Irma, Schreck Erzsike, Kazay Piroška, Györke Mariska, Dózsa Juliska, Bede Juliánna, Azián Károlyné, Turay János, Hegedüs István, Kasza Imre, Fodor Sámuel, Sahár Zsiva, Cseh József, Novák Miklós, Mészáros Mihály, Boros Péter, Kecskeméti István, Csobod János, ifj. Dezén Gábor, 4106. sz. előfizető, Tira László, Mihály Sándor, Katona Gergely, Biró János, Takácsi Imre, Bugyi Pál István, Buró Sándor, Mosztriorim Gyula, Duka János, Dimény Ferenc, Szathmáry Sándor, Paudics Ferenc, Kirila Ferenc, Király Vince, Dézsi Mihály, Nagy Lajos, László Endre, Balyó Miklós, Bodor Sándor, Káto István, Juhász Miklós.

A sorshúzásnál Baka Eszterke (Madoesán. 12 éves) neve jött ki, a kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás «Közös sors» című eredeti székely regényét küldöttük meg. Megjegyezni kívánjuk, hogy szülői nyugodtan a kezébe adhatják a kis Eszterkének a Péterfy könyvét, mert abból csak szépet és jót tanul és oly ártatlan és kellemes olvasmány, mintha tündér-mese volna.

LEVELES-SZEKRÉNY.

3426. sz. előfizető. Az asszony apja után kapott vagyonával szabadon rendelkezik. Első férjével közösen szerzett vagyonnak fele része is megilleti. Ennélfogva a szóban forgó végrendekezés jogilag kifogásolhatatlannak látszik; jó lesz azonban ügyvéddel beszélni, mert végre is nincs rendén, hogy az anya a saját vérének minden vagyonból kitarthat. — **Ifj. Papp Lajos úrnak.** Tessék óvakodni attól az intézettől, mert közönséges rabló-banda. Igen jól tette, hogy ezt előre tőlünk megkérdezte, különben a pénze bánta volna meg. Ugy Önnek, mint összes előfizetőinknek ajánljuk a mai cikkünket: „Szegény leányok pénze“, olvassák el és tanuljanak belőle, hogy minden intézetben ne oúzzanak. — **Sárkány Alajos,** jegyzősegéd úrnak. A honvédmeházba való főlvetelért a menház igazgatóságához kell folyamodni az okmányok beküldésével, bélyegmentes kérvényben. Mindenestre ezélszerü a járási szolgabíróság útján elküldeni a kérvényt. — **Cs. M. úrnak,** Vermesen. Tudomásunk szerint a vermesi és zsidovini közalapítványi birtokok az ottani lakosoknak kisebb parcellákban 3-6 évre bérbe vannak adva. A bérbeadás árverés útján történt, tehát önöknek is módjukban állott volna bérletet szerezni. Ott telepíteni nem szándékozik a közalapítvány, de ha telepítene, akkor sem számíthatnának a földszerzésre Önök, mert azt írja, hogy teljesen vagyontalanok. Teljesen vagyontalan emberek nem lehet telepíteni, mert a földet ingyen sehoh se osztogatják, az pedig, a ki semmi vagyonnal se bír, nem képes a telepítési feltételeknek megfelelni, s a helyett, hogy boldogulna, még adósságot is vesz a nyakába. Öszinte s meleg rokonszenvvel segitenénk sorsukon s épen ezért azt ajánljuk, hogy teljesen vagyontalan helyzetükben ne arról ábrándozzanak, hogy hogyan lehetne földet szerezni, hanem az után járjanak, hogy hol lehet munkát kapni, s ha szorgalmas munkálkodással s takarékossgal egy kicsit megerősödnek, akkor gondolkozzanak a telepítésről. — **Sturmann Antal** úrnak. Fajtszta kövidinka sima vesszőket legezélszerübben a kecskeméti állami „Miklós Szőlő-Telep“ igazgatóságánál rendelhet meg. Árát nem tudjuk, de megrendelés előtt kérdezősködjék. — **Mihályi Sándor** úrnak. A beküldött talányt nem közölhetjük, mert az olyan szövevényes megfejtésü, hogy arra igen kevés előfizetőnk vállalkozhatnék. — **Czeplédy Antal** úrnak. Verseit alkalomadtán fel fogjuk használni. — **Tóth Sándor** úrnak. Talányait megkaptuk, de ezeket nem használhatjuk, mert ezek már nagyon is ismeretsek, több lapban megjelentek. — **Venyige Gáspár** úrnak. Vízvezető agyagesöveket legezélszerübben Wünsch Róbert gyáránál, Budapesten szerezhet be. Tessék ezen ezim alatt neki írni, ő árjegyzéket, sőt ha megkívánja, költségvetést is szivesen küld. — **Speizer Gadány** úrnak. A Vasúti Egyenruhakészítő Szövetkezet feloszlott; tessék eziránt az üzvezetőségénél tudakozódni, mert ott inkább tudják a jó forrást. — **Schár Lajos** úrnak. Forduljon

egy levelező-lapon a „Kereskedelmi Közölny“ kiadóhivatalához, Budapest, Károly-körút. — **4106. sz. előfizető.** A kért villanyvilágítási felszerelési czégek közül itt közölünk: „Általános Villamossági Társulat“. Teréz-körút 43. Beliczay és Sipos. IX., Lónyay-utca 26. Hegedüs Lajos. IV., Károly-körút 24. Orosz és Kállai. VIII., József-körút 78. Budapesten.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti piaci árak.

Budapest, 1901. márczius 2-án.

Sabona. (Árak métermázsánként értendők.) *Buza* 14:60—15:80 K. *Rozs* 14:00 K-tól 14:60 K-ig. *Árpa* 11:60 K-tól 12:20 K-ig, jobb minőségü 14:40 K-tól 17:20 K-ig. *Zab* 11:70 K. *Tengeri* 9:90 K. **Legsz. ára** 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	25:10	24:00	23:00	22:80	22:10	20:60	19:40	16:50	11:40

Buzakorpa finom 8:70 K, durva 8:80 K.

Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemü 22—28 K, aprószemü 24—28 K, *tarka* 22—28 K, *lencse* 24—40 K, *borsó* héjas 26—40 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.

Takarmányvásár. Réti széna 400—560 fillér, muhar 510—540 fillér, zsupszalma 290—320 fillér, alomszalma 260—310 fillér.

Juhvásár. Belföldi hizlatt ürü 34—40 K.

Sertésvásár. Elsőrendü 320—380 kg. nehéz 93—95 filér, 280—300 kg.-mos 91—93 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 84—87 fillér, szerb 92—96 fillér.

Marhavásár. Következő árak jegyeztettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségü 60—67—, középminőségü 54—59—, alárendelt minőségü magyar ökör 47—52—, jobb minőségü magyar és tarka tehén 41—63:00, magyar tehén középminőségü 39—68:00, alárendelt minőségü magyar és tarka tehén 40—62:00, szerbiai ökör jobb minőségü 41—65—, kivitel —, középminőségü 42—48—, szerbiai bika 48—62—, szerbia bivaly 30—42—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borju 74—90 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 3:20—5:00 K, csirke 2:20—2:40 K, kappan hizott 5:40 K.—6:00 K. Rucza 5:50—6:60 K. Lud hizott 13—15 K. Pulyka sovány 6—7 K.

Tojás alföldi 86—69 K, erdélyi 68—69 K, ládánként. Tea, tojás 100 drb 4:80—5:00 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:40—3:20, tejföl 60—70 fillér literenként, főzővaj 1:90—2:00 K, tehénturó 48—64 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 8:00—9:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 14—20—, zeller 100 drb 3:00—5:00, karalábé 2:00—2:40, vöröshagyma 100 kötés 0:00—, 1 q 12—14—, foghagyma 32—38—, vörösrépa 100 drb 2:00—3:00, fehérrépa, fejeskáposzta 20—32—, kelkáposzta 100 drb 5:00—7:00, vöröskáposzta 14—26—, fejjesaláta 0:00—0:00, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 4:60—6:00, sárga 7:00—7:00.

Mezőgazdák figyelmébe!

Elismert kitünő hazai gyártmány!
1600 gözcséplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek

2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.

MAGÁNJAROK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni, készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetk.

7128/II.—2/a. szám

Hirdetmény.

A bábolnai állami méneshirtok tisztavérű szimmentháii tenyészetéből: -

35 drb fiatal tenyésziba

és a kisbéri méneshirtok állatállományából:

13 db szimmenthali-bonyhadi keresztezésű tenyészüsző,

folyó évi márczius hó 4-én délután 1 órakor, Bábolnán nyilvános árverésen eladatik.

Előzetes bejelentésre kocsik küldetnek az ácsi és nagy-igmándi vasutállomásra.

Az árverési feltételek a földmivvelésügyi ministeriumban a gazdasági főigazgató urnál és a méneshirtok igazgatóságánál megtudhatók.

Budapest, 1901. évi február hó 19-én.

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

14446/1901. számhoz.

Hirdetmény.

A kisbéri m. kir. állami méneshirtokon mintegy 743 darab

hizott birka

f. évi márczius hó 5-én délelőtti 10 órakor a méneshirtok igazgatóságánál tartandó zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás útján el fog adatni.

Az egy koronás bélyeggel és 5% bánatpénzzel ellátandó ajánlatok fent említett határidőig a kisbéri magyar kir. állami méneshirtok igazgatóságánál nyújtandók be.

A részletes feltételek a m. kir. gazdasági főigazgatónál (Budapest, földmivvelésügyi ministerium II. emelet, 80. ajtó) és a kisbéri magyar kir. állami méneshirtok igazgatóságánál tudhatók meg.

Budapest, 1901. évi február 17.

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

14681. szám. II. 2a. 1901.

Hirdetmény.

A gödöllői m. kir. koronauradalomban az-alant elsorolt, vágásra feljavított és **hizó állatok eladásra bocsájtatnak**, nevezetesen:

1. az isaszegi gazd. kerület hosszútisztási majorjában elhelyezett 39 darab magyar, 44 darab nyugati fajtájú kisorolt és feljavított igás ökör, 2 darab nyugati fajtájú kisorolt és feljavított tehén;
2. a mácsai majorban elhelyezett 20 darab nyugati fajtájú kisorolt és feljavított tehén;
2. Az isaszegi gazd. kerület szent-györgyi majorjában elhelyezett 77 db hizott malacz;
4. a kerepesi gazd. kerület ökörtelki majorjában elhelyezett 160 darab hizott ürü.

Az eladás biztosításának czéljából

folyó évi márczius hó 7-én délelőtt 10 órakor

nyilvános zárt írásbeli ajánlati versenytárgyalás fog tartatni a m. kir. koronauradalom igazgatóságánál Gödöllőn, a hová a zárt írásbeli ajánlatok a versenytárgyalás megkezdéseig beadandók. Később beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Ajánlat minden egyes tételre külön is tehető. Az eladásnál, illetve az állatok átvételénél kötelező feltételek bármikor megtekinthetők a magyar kir. koronauradalom igazgatóságánál Gödöllőn.

Budapest 1901. február hó 28-án.

M. kir. földmivvelésügyi miniszter.

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynöksége

BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.

ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült

gőzcséplő készleteit, szalmakazalóit,

Millennium

legújabb szerkezetű

566

**fűkaszáló-, marokrakó-
és kévekötő aratógépeit,**

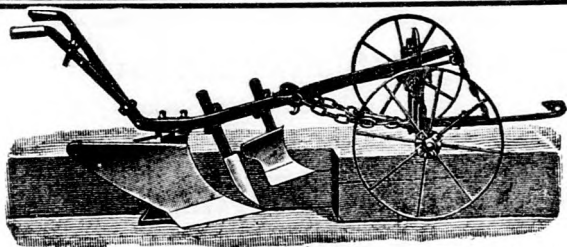
továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczai mezőgazdasági gépgyárában készült 4 ló erejű gőzcséplő-készleteit, Sack-rendszerű, aczélöntésű ekéjével ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközeit.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK

A KIADÓHIVATALBAN

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

Egyetemes és mélyművelő-ekék

acél gerendelyvel, állítható szarvakkal, pánczellemezekkel, aczélöntvényeketesttel.

**Többvasu ekék,
Finom-, szántó-, csukló-
és rét-boronák,**

**Háromtagu- és egytagu
hengerek,**

**Szab. egyetemes-sorvetőgépek,
Umrath és Társa Budapest,**

V., Váci-körut 60. szám.

Gőzcséplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

Eladó szőlővesszők.

200,000 db nemes Kadarka, 100,000 Olasz Rizling tavaszi vágás, sima vesszők zöld bimbókkal és ültetésre alkalmas hosszúságban ezrenként 4 korona 40 fillér, ugyanazon fajokból 2 éves gyökereket 18 koronáért. A fentirt árban értendő a zsákvászonba csomagolás és a vasutra feladás. A vesszők zöld bimbóság, és fajtisztaságáért kezeskedem. Megrendelésnél sima vesszőnél 1 kor., gyökeres vesszőnél 2 korona küldendő ezrenként előre; a többi utánvétellel lesz fizetendő.

Megrendeléseket kér:

→ **MEER FERENCZ** Szegzárd,
(Tolnamegye).

1899. évi forgalom: 26,480 bál.

Felhívjuk

a t. cz. gazdaközönség

figyelmét

a budapesti

gyapju-aukeziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukeziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket és Gőz-utimozdonyokat

a legalkalmasabb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott teljesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

ALFA SEPARATOR RÉSZENY-TÁRSASÁG
vezető PFANHAUSER
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **RUDAPEST** *
V., Báthory-utca 4. szám.

Gazdáknak fontos!
HREBLAY EMIL
állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.
MUNKÁI:

Baromfi hizlalás	1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók	1 kor.
Tyuktenyésztés	2 kor.
Lúd és kacsá tenyésztés	2 kor.
Pulyka tenyésztés	1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szövetkezetekről	1 kor. 60 fill.

Megrendelhetők aszerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.
Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület
ugy is mint a
Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával
ALAKULT: 1900.
Biztosítéki alap: 400,000 kor.
Kormány hozzájárulása: 1,200,000 kor.
Alapítványok és üzletrészekben: 1,200,000 kor.
Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.
Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek.
Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokkal minden irányban készséggel szolgál
az igazgatóság

Szuperfoszfátot, kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,
Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)
Chilisalétromot, Kainitot,
40°-os kálitrágyasót
és egyéb műtrágyaféléket elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít a
„HUNGÁRIA“
műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság
BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelék.)